

فهرست مطالب

۷	پیش گفتار نویسنده
۸	یادداشت مترجم
۱۱	فصل ۱ فاصله‌ها
۱۱	۱. معرفی و ویژگی‌ها
۱۳	۲. تشخیص و به خاطر سپردن فاصله‌ها
۱۴	۳. ساختار و ماهیت فاصله‌ها
۱۴	۴. فاصله‌های مطبوع و نامطبوع
۱۴	۵. حرکت ملودیک - حرکت هارمونیک
۱۶	فصل ۲ هارمونی مطبوع
۱۶	۱. تعریف و قوانین
۱۷	۲. وضعیت اکوردها (پایگی و معکوس)
۱۸	۳. هارمونیزاسیون گام ماژور با اکوردهای سه صدای
۱۸	۴. هارمونیزاسیون گام مینور هارمونیک با اکوردهای سه صدای
۱۹	۵. طبقه بندی
۱۹	۶. معکوس اکوردهای سه صدای
۲۱	۷. توالی اکوردها
۲۴	۸. کادانس‌ها
۲۸	فصل ۳ هارمونی نامطبوع
۲۸	۱. مقدمه
۲۹	۲. هارمونیزاسیون گام ماژور با اکوردهای چهار صدای:

۲۹	۳. عملکرد درجه‌ها در گام ماژور و اکوردهای هم خانواده:
۳۱	۴. مُدها
۳۴	۵. هارمونیزاسیون گام مینور هارمونیک و ملودیک با اکوردهای چهار صدای
۳۷	۶. گام‌های مینور
۳۹	۷. اکورد دومینانت هفت
۴۳	۸. اکورد هفتم کاسته
۴۶	۹. اکوردهای آلتره
۴۷	۱۰. پیشرفت هارمونیک
۴۹	فصل ۴ بلوز
۴۹	۱. بررسی کلی
۵۲	۲. تحول هارمونیک
۵۳	۳. غنی‌سازی هارمونیک
۵۵	۴. بلوز نفیس
۵۶	۵. بلوز مینور
۵۸	۶. برنامه‌های کاربردی
۶۰	فصل ۵ غنی‌سازی اکوردها
۶۰	۱. کشش‌های ملودیک
۶۱	۲. کشش‌های هارمونیک
۶۲	۳. قواعد استفاده
۶۳	فصل ۶ اکوردهای ۵ صدای و بیشتر
۶۳	۱. اکوردهای نهم
۶۸	۲. اکوردهای یازدهم
۷۲	فصل ۷ مدولاسیون
۷۲	۱. خصوصیت تنها. تنهای مدولاسیون
۷۴	۲. مدولاسیون‌ها
۸۱	فصل ۸ تکنیک‌های هارمونیزاسیون
۸۱	۱. مطالعه روش‌های مختلف نت‌نویسی اکوردها
۸۴	۲. هارمونیزاسیون یک ملودی
۹۰	جدول مُدهای مینور
۹۰	جدول مُدهای ماژور
۹۱	علائم سرکلیدها (توالی دیزها)
۹۲	علائم سرکلیدها (توالی بمل‌ها)
۹۳	راهنمای استفاده از D

پیش‌گفتار نویسنده

مطالعه هارمونی به عنوان علم و هنر ترکیب چندین صدا، هنوز اغلب اوقات علمی صبورانه و سخت به نظر می‌رسد که تنها محدود به قلمرو موسیقی کلاسیک شده.

موسیقی جزروزنه‌ای را باز کرده که امکان داشتن طرفداران جدید رو فراهم کرده، روزنه‌ای رو به سبکهای دیگر، اما هنوز خیلی از موسیقیدانها در مواجهه با این سبک عقب‌نشینی می‌کنند.

با این حال شناخت تکنیک‌های هارمونیزاسیون کلیدی است و نباید از آن بگذریم اگر امیدواریم که در اجرای موسیقی به پیشرفت و شکوفایی برسیم.

از آنجا که هارمونی محدود به تئوری نمی‌شود که تنها در یک سبک کاربرد داشته باشد. به همین دلیل در این اثر ما مطالعه این تئوری را به شیوه‌ای نوین پیشنهاد می‌کنیم بر مبنای نگرشی مدرن و موزیکال تا همه بتوانند به قواعد و اثرات آن مسلط بشوند و حتی نگاه جذابی به این علم داشته باشند.

ساخت، استفاده و به کارگیری اکوردها، هارمونیزاسیون تم‌ها نمونه‌های از موضوعات مطرح شده در این اثر هستند که بوسیله آنالیز آثار رپورتوار معاصر بلوز، راک و جز به آنها پرداخته شده.

علم و هنر ترکیب چندین صدا ... برای ما غیرممکن به نظر می‌رسید که مطالبمون در مورد هارمونی را به کاغذ محدود کنیم به همین دلیل CD را هم منتشر کردیم تا موضوعات مطرح شده را با گوش دادن به آن بهتر متوجه شوید.

هارمونی دائماً در حال تغییر بوده و به وسیله موسیقیدانان شجاع که با تخطی از قوانین قدیمی و ابتکار، ماجراجویی باعث ثبت قوانین جدید شدند بنابراین خودشان دانسته و با مهارت ایجاد تغییر برای عبور از قوانین را به وجود آوردند.

قبل از شروع مشخص کردن بعضی نکته‌های کوچک برای سهولت درک خواننده مهم است.

تونالیته‌های دو ماژور و لا مینور که به ترتیب به عنوان مرجع در نظر گرفته شده‌اند، در دو ماژور علامت عرضی وجود ندارد و در لا مینور (هارمونیک) فقط یک علامت عرضی وجود دارد این دو تونالیته اغلب همه حالتها را پوشش می‌دهند. (به جزء حالت‌های خاص)

برای کاهش ریسک و سردرگمی از نت‌نویسی استاندارد، فاصله‌ها و درجه‌ها استفاده شده، نت‌نویسی کمک می‌کند به نوشتن اکوردها و عبارات موسیقی راهنمایی‌های برای مطالعه مثال‌های از راک، بلوز، جزو همچنین پرداختن به گسترش مثالها و تفسیر پارتیتور و خطوط هارمونی آنها و گوش دادن به تحلیل کوچک‌ترین عبارات وجود دارد برای بهتر فهمیدن و درک هر بخش خواننده مطلوبترین روش را دنبال می‌کند.

توصیه می‌کنم مثال‌ها رو مرحله به مرحله دنبال کنید.

با این حال هیچ ممانعتی برای مستقیم رفتن به موضوع اصلی و دوباره برگشتن به عقب ولی این بار به ترتیب و با جستجوی دقیق به دنبال دلیل و شرح موضوع نیست.

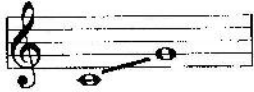
در همه موارد به خاطر داشته باشید که استفاده از دانش جدید خود را نیز در عمل حتماً اجرا کنید.

(CD1)

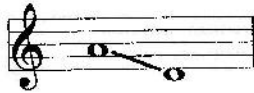
اول از همه با دیپازون کوک شوید.

داخل فاصله‌های ترکیبی: نهم IX، دهم X، یازدهم XI، سیزدهم XIII، و ...
 توجه: یک فاصله ترکیبی ممکن است از فاصله ساده آورده شود. زیرا نت هم‌نام در هر دو فاصله وجود دارد.
 مثال: فاصله نهم (IX) هم نام با فاصله دوم (II) می‌باشد.
 یک فاصله به دو صورت امکان دارد حرکت کند: بالارونده یا پایین رونده.
 • بالارونده: وقتی که اولین نت با صدای بم‌تر به سمت صدای زیرتر حرکت کند. (بالا تر)

مثال: (تصویر ۴-۴)

پایین رونده: وقتی که اولین نت با صدای زیرتر به سمت صدای بم‌تر حرکت کند. (پایین تر)

مثال:

در این نمونه فاصله پایین رونده شروع شمارش درجه‌ها با نت زیرتر (بالا تر) می‌باشد.

فاصله پنجم پایین رونده

به صورت قراردادی شمارش فاصله‌ها را همیشه مانند حرکت بالارونده حساب می‌کنیم.

دو نوع فاصله وجود دارد: فاصله ملودیک / فاصله هارمونیک

- فاصله ملودیک: درجه‌ها به صورت متوالی نسبت به هم قرار دارند.
  - فاصله هارمونیک: درجه‌ها به طور همزمان دو یا چند لایه از بم به زیر می‌باشند.
- بنابراین الگوهای مختلفی که اغلب مورد استفاده قرار می‌گیرند را برای درک بهتر ارزیابی می‌کنیم.
 فاصله‌های ملودیک:

دوم

سوم

چهارم

یازدهم

پنجم

ششم

سیزدهم

فصل ۱

فاصله‌ها

۱. معرفی و ویژگی‌ها

فضای بین دو نُت را فاصله می‌نامیم، مسافت بین دو صدا چه همزمان یا متوالی باشد. مطالعه فاصله‌ها، شناخت و تشخیص آن برای پیشرفت چه در نوازندگی، چه در تسلط بر هارمونی ضروری است.

سه ویژگی، فاصله‌ها را تعیین می‌کند: ماهیت، طنین صدا، جایگاه. اسم یک فاصله از روی تعداد درجه‌ای که دارد مشخص می‌شود.

مثال:

برای مشخص کردن فاصله بین ۲ صدا شماره‌شمارش نتهای متوالی که جدا از هم هستند و شامل: خارج شدن از نتی و رسیدن به نت دیگر می‌باشند به عنوان مثال بین نت Do تا Mi یک درجه سوم (بزرگ) می‌باشد. در هر تونالیته فاصله‌ها از درجه بزرگ (پرده) و کوچک (۱/۲ پرده) تشکیل شده‌اند. (در برخی از تونالیته‌ها استثناء وجود دارد)

Shiraz-Beethoven.ir

اینجا فاصله بین ۲ نت سوم بزرگ است، یک فاصله سوم بزرگ ۲ پرده می‌باشد. فاصله ساده در داخل یک اکتاو می‌گنجد ولی فاصله‌ی ترکیبی از یک اکتاو بزرگتر است.

داخل فاصله‌های ساده: دوم II، سوم III، چهارم IV، پنجم V، ششم VI، هفتم VII و اکتاو VIII وجود دارد.

Shiraz-Beethoven.ir

فاصله‌های هارمونیک:

۲. تشخیص و به خاطر سپردن فاصله‌ها

خیلی مهم است که با شنیدن بتوانیم فاصله‌ها را تشخیص بدهیم. این کار برای دست یافتن به تونالیته‌ها، خط ملودی، تک‌نوازی، بداهه‌نوازی، خواندن و همچنین برای کمک و راهنمایی متعلقات دیگر ضروری است و با تمرین مداوم امکان پذیر می‌باشد.

مثال:

(CD:2)

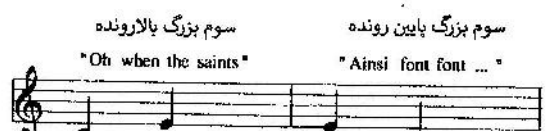
دوم کوچک پایین رونده
"Lettre à Elise"

دوم بزرگ پایین رونده
"Kalinka"

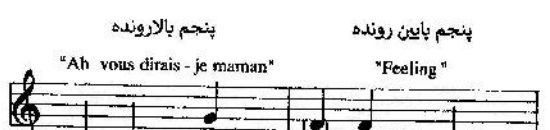
سوم کوچک پایین رونده
"Hey Jude"

سوم بزرگ پایین رونده
"Ainsi font font ..."

چهارم پایین رونده
"La marche des rois"

پنجم پایین رونده
"Feeling"

ششم کوچک پایین رونده
"Love story"

ششم بزرگ پایین رونده
"Il était un petit navire"

۸. کادانس‌ها

به وصل آکوردهای انتهای یک عبارت موسیقی کادانس یا فرود می‌گویند و نشانه آن توقف یا تنفس می‌باشد کادانس در موسیقی برابر می‌باشد با نقطه در پایان یک عبارت در ادبیات. در مجموع ۶ نوع از کادانس‌ها را بررسی می‌کنیم:

کادانس کامل، کادانس ناقص، کادانس فریبنده، کادانس پرهیز، کادانس نیمه، کادانس پلاگال.

۱. کادانس کامل: از وصل آکوردهای V به I که هر دو اکورد در وضعیت پایگی قرار دارند می‌باشد. کادانس کامل احساس یک فضای پایانی را ایجاد می‌کند.
مثال:

Why can't This Be Love (Van Halen)

C I F G I C
I IV V I

Still Got The Blues (Gary Moore)

Bm7b5 I E7 I Am7
II V I

(در مینور)

۲. کادانس ناقص:

از وصل آکوردهای V6 به I که اکورد معکوس اول باعث شدت کمتر در این کادانس را به وجود می‌آورد.
مثال:

Africa (Toto)

F#m7 E/G# I A
VI V6 I